

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION NOVEMBER 2021

SERBIAN SECOND ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER II

Време: 2 сата Број поена: 100 Time: 2 hours Маrks: 100

Молим вас пажљиво прочитај задате инструкције

- 1. Испит из српског језика садржи 8 страна.
- 2. Проверите да ли су сва испитна питања урађена.
- 3. Одговори морају написани у свесци одговора ако је добијете уз папире.
- 4. Одговорите на сва питања својим речима само да у случају да постоје неке задате инструкције одговорите како је задато.
- 5. Прочитајте пажљиво и питања одговоре пре него што одговорите и завршите.
- 6. Немојте да прелазите преко маргине или да дописујете преко маргине.
- 7. Планирајте време пажљиво и размисли о својим поенима пре него што одговорите.
- 8. У вашем интересу је да одговорите што прецизније и да презентујеш своје одговоре уредно написано.

SECTION A

QUESTION 1 Аутобиографија

Област: Мемоари, биографија, аутобиографија

[Source: wikipedia]

Михајло Идворски Пупин (<u>Идвор</u>, <u>9. октобар 1854</u> — <u>Њујорк</u>, <u>12. март 1935</u>) био

Је <u>српски</u> и <u>амерички научник, проналазач, професор</u> на <u>Универзитету Колумбија</u> и почасни конзул <u>Србије</u> у <u>САД</u>. ^[а] Био је и један од оснивача и дугогодишњи председник Српског народног савеза у Америци. Такође је добио и <u>Пулицерову награду</u> (1924) за аутобиографско дело "Од пашњака до научењака" (<u>енгл. From immigrant to inventor</u>). ^{[1][2]}

Михајло Пупин је током свог научног и експерименталног рада дао значајне закључке важне за поља вишеструке телеграфије, бежичне телеграфије и телефоније, потом рентгенологије, а има и великих заслуга за развој електротехнике. Такође је заслужан и за проналазак Пупинових калемова.

Добитник је многих научних награда и медаља, био је члан Америчке академије наука, Српске краљевске академије и почасни доктор 18 универзитета.

Михајло Идворски Пупин је рођен <u>9. октобра 1854</u>. године, по <u>грегоријанском календару</u>, или <u>27. септембра</u> 1854. године по <u>јулијанском календару</u>, у селу <u>Идвор</u> (данас у <u>општини Ковачица</u>) у <u>Банату</u> (тада <u>Аустријско царство</u>, данас <u>Србија</u>). Отац му се звао Константин, а мајка Олимпијада. ^[3] По одласку у <u>Америку</u>, додао је презиме "Идворски" (<u>енгл. Michael Idvorsky Pupin</u>), чиме је нагласио своје порекло. Имао је четворицу браће и пет сестара, од тога су остале три сестре: Персида, Љубица и Христина. ^[4]

Пупин се <u>1888</u>. године оженио Американком Саром Катарином Џексон из Њујорка са којом је имао ћерку Варвару. У браку су били само 8 година када је она преминула након тешке упале плућа.

"

Целога живота памтио је речи своје мајке које наводи у свом аутобиографском делу:

Дете моје, ако желиш да пођеш у свет, о коме си толико слушао на нашим поселима, мораш имати још један пар очију — очи за читање и писање. У свету има много чега о чему не можеш сазнати ако не умеш да читаш и пишеш. Знање, то су златне лествице преко којих се иде у небеса; знање је светлост која осветљава наш пут кроз живот и води нас у живот будућности пун вечне славе. [5]

Преминуо је <u>12. марта 1935</u>. године у <u>Њујорку</u> и сахрањен је на гробљу Вудлон (<u>енгл.</u> *Woodlawn*) у <u>Бронксу</u>. $^{[6]}$ Постоји иницијатива да његови посмртни остаци буду пренети у Србију.

[Source: wikipedia]

1.1 У овом тексту је дат одломак из аутобиографије нашег великог научника, који је поред

Тесле био јако познат и постигао велике успехе у свету.

Како се зове и какав је он допринос донео свету? (7)

1.2 Какав је утицај његова мајка имала на његов развој личности и на његов живот.

Подвуци параграф где се односи на њене речи која је она упутила свом сину? (5)

1.3 Ако знаш шта значи реч родољуб објасни и зашто за нашег научника кажемо да је он био велики патриота? (3)

1.4 Да се ти нађеш у ситуацији да будеш велики човек објасни или опиши како би ти допринео

својој земљи или у свету ,шта би променио? (5)

(в) На овој слици су четири наша светска научника.

Напиши њихова имена и зашто су они постали познати у свету и зашто су они били важни за Србију.

Чији час ти не би пропустио и напиши зашто?

(10)

30 marks

SECTION B

QUESTION 2

2.1	Напишите и- мејл агенцији за издавање станова и замолите да Вам пронађу стан или кућу.			
	Објасните шта желите (величина, ненамештен, цена)	место, спрат, грејањ	ье, намешетен,	
	Поштовани			(20)
2.2	Писање молбе или овлашћења.			
	Поштовани Ја		_ под матичним	
	бројем ЈМБГ Р.С			
	Овлашћујем		.	
	Да врши пуномоћје док за време мог одсуства			
	Потпис	Датум		(10)
			30 ma	ırks

SECTION C

QUESTION 3

Област: Репортажа

IT JOKIĆEVA REAKCIJA Somborac proglašen za MVP NBA LIGE! Evo šta je uradio u trenutku kada je saznao da je UŠAO U ISTORIJU

Ono čemu se cela Srbija nadala, i dobar deo sveta, obistinilo se, <u>Nikola Jokić</u> je izabran za najkorisnijeg igrača NBA lige.Informaciju su najpre objavili američki mediji, a onda je osvanuo i snimak gde Adam Silver, komesar lige, ekipi Nagetsa govori kako je Jokić MVP lige. Jokić je prvi Srbin ikada koji je dobio ovo priznanje, praktično i jedini blizu istog. Uz svu dominaciju Amerikanaca u košarci, ovo je prvi put u istoriji da su jedne sezone MVP NBA i Evrolige iz iste države, Nikola Jokić i Vasilije Micić.

Bez velike pompe je Jokić otišao u NBA 2015. iz Mege i za šest godina postao najbolji košarkaš na svetu što simboliše priznanje MVP NBA lige.

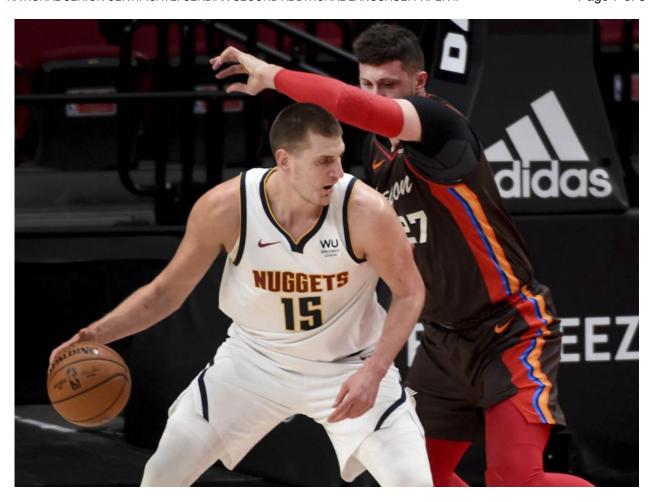
Sem što je prvi Srbin najkorisniji igrač najjače lige na svetu, Jokić je i najlošije rangirani MVP što se NBA drafta tiče pošto je u ligu ušao kao 41. pik. Uz to, Džoker je drugi čovek u istoriji koji je iz druge runde drafta došao do velikog priznanja, do danas je to jedino uspelo Vilisu Ridu.

A nagradu je popularni Džoker zaradio na terenu, odigrao je 82 utakmice i imao u proseku 26,4 poena, uz 10,8 skokova i 8,3 asistencije po utakmici. Prosečno je pogađao 56,6 šuteva, 38,8 procenat uspešnosti u trojkama i 86,8 kada je reč o bacanjima.

Jokić je sa samo 26 godina uradio puno velikih stvari u igri pod obručima. Sa reprezentacijom je osvojio srebrnu medalju na Olimpijskim igrama 2016. u Riju, bio je MVP ABA lige u dresu Mege 2015, a već godinu dana član najboljeg tima rukija u NBA.

Prvu Ol-star utakmicu odigrao je 2019. i od tada nije propustio nijednu, odnosno ima tri nastupa, a 2019. je bio i član najbolje petorke najjače lige na svetu, što će se desiti i ove godine. Prošle sezone je Srbin bio deo druge najbolje petorke u NBA.

[Source: https://sport.blic.rs/kosarka/nba/nikola-jokic-mvp-nba-lige-izabran-zvanicna-odluka/8nl7kyz?ref=TelegrafWeb

3.5	Sa kojim našim sportistom možemo da poredimo Djokovića?	(4) [20]
3.4	Koliko utakmica je odigrao ovaj naš šampion i koliko pogodaka je imao?	(5)
3.3	Kako se zove stil pisanja koji koristi ovaj autor i kojim pismom se koristi?	(3)
3.2	O čemu se radi u ovom sportskom članku iz "Blica"?	(5)
3.1	U kojim novinama je izašla ova reportaža o našem najboljem košarkašu svetskom igraču?	(3)

QUESTION 4

Писање кратког изражајног текста и критичког мишљења

[Source: internet]

На овој фотографији је приказана планета земља са маском.

Објасни поруку коју шаље аутор ове фотографије.

Напиши ти твоје мишљење и став о пандемији Ковида и шта би ти предузео/ла да сачуваш човечанство?

[20]

40 marks

Број поена: 100 Total: 100 marks